

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecători: Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către partea vătămată Sîrbu Iurie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Corai Daniel xxxxx născut la xxxxx, originar com. xxxxx, domiciliat în mun. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 21.03.2018 - 12.07.2018;

2. Instanța de apel: 17.08.2018 - 20.11.2018;

3. Instanța de recurs: 21.02.2019 - 21.05.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni (sediul Central) din 12 iulie 2018, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Corai Daniel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin.(2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani și 8 (opt) luni, în penitenciar pentru minori de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (unu) ani.

Acțiunea civilă formulată de partea vătămată Sîrbu Iurie în prezenta cauză penală a fost admisă, fiind încasat în mod subsidiar de la Corai Daniel și de la reprezentantul legal al acestuia Corai Silvia, în beneficiul lui Sîrbu Iurie, prejudiciul material cauzat în mărime de 40 633, 00 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000, 00 lei, în total suma de 43 633,00 (patruzeci și trei mii șase sute treizeci și trei, 00) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 17 spre 18 decembrie 2017 minorul Corai Daniel, aflându-se în vizită la xxxxx și anume în apartamentul xxxxxx, observând cheile unui automobil aflând că automobilul aparține părinților minorei xxxxx, a propus acesteia să răpească împreună automobilul pentru a se plimba deoarece știe să conducă.

Astfel, minorul Corai Daniel, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu xxxxx, profitând de faptul că părinții ultimei sunt plecați peste hotarele Republicii Moldova, au răpit autocamionul de model „Fiat Ducato” cu xxxxxx care era parcat

pe strxxxxx din mun. Ungheni cu scopul de a se plimba. Minorul Corai Daniel a descuiat autocamionul cu cheile care le-a luat din apartament, a urcat la volan iar xxxxxx în calitate de pasager și se deplasau prin mun. Ungheni, apoi au decis să se deplaseze pe traseul Ungheni-Chișinău. La intrare în s. Pîrlița mun. Ungheni, minorul Corai Daniel nu s-a isprăvit cu conducerea autocamionului și s-au tamponat într-un gard a unei cruci, de la marginea traseului, deteriorând automobilul, apoi l-au abandonat și au fugit de la fața locului.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către avocatul Bobu Anatolie în numele inculpatului Corai Daniel, prin care solicită admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Ungheni (sediul Central) din 12 iulie 2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie respinsă acțiunea civilă, iar în latura penală sentința a o menține fără modificări.

În motivarea cererii de apel a invocat că, reieșind din datele indicate lucrările de reparație de defectiunilor indicate valorează aproximativ cât un automobil identic propus spre vânzare la piață de 2999 euro, valoarea lor fiind de aproximativ de 2000 euro. În asemenea situație, proba prezentată de partea vătămată este un fals, fapt ce poate fi confirmat și prin planșeta fotografică din materialele dosarului unde clar sânt vizibile defectiunile tehnice. Practic doar farul din față și oglinda necesitau de a fi schimbate, restul pieselor indicate de „specialistul” care a reparat autocamionul este o ficțiune, cu atât mai mult că starea lui tehnică era foarte rea, el fiind exploatat la maximum.

Partea vătămată a fost reprezentată în procesul examinării dosarului dat din momentul intentării lui ca apărător a fiicei coparticipante la răpirea mijlocului de transport, i-ar ulterior i-a reprezentat interesele în instanța de judecată, persoană care cunoștea foarte bine necesitatea păstrării transportului avariat până la finisarea examinării dosarului penal, despre ce era obligat de al înștiința pe proprietar. Straniu lucru, că după așa numita reparație, autocamionul este vândut unei persoane necunoscute, mai mult ca atât prezintă instanței de judecată și un contract de împrumut bancar pentru procurarea altui mijloc de transport pentru crearea iluziei că a fost prejudiciat într-o sumă mult mai mare însă și-a manifestat generozitatea și nu a solicitat încasarea și împrumutului accesat.

În cadrul dezbaterilor judiciare a solicitat admiterea ei în fond însă acordarea posibilității adresării în instanță cu acțiune separată în procedură generală, deoarece au apărut divergențe la valoarea și modul de apreciere a prejudiciului material. Mai mult ca atât actul a fost întocmit de o persoană arbitrară și nu un expert licențiat, care poartă răspundere pentru încheierile sale, i-ar conform certificatului de înregistrare a întreprinderii xxxxx nu deține asemenea drepturi.

Însăși realizarea automobilului unei persoane necunoscute denotă falsul de probe și eschivarea de la o ulterioară examinare a mijlocului de transport de către experții Centrului Național de Expertize Judiciare, și doar acest act stârnește dubii referitor sinceritatea părții vătămate la ce instanța judecătorească nu a atras atenție. Fiind dispusă încasarea de la Corai Daniel a prejudiciului instanța judecătorească a admis încălcări grave a legii materiale. La moment Corai Daniel este minor în vârstă

de 15 ani și în asemenea situație se impunea aplicarea art.1407 CC, care prevede că în lipsa mijloacelor materiale el nu poate fi impus la încasări pentru reparația prejudiciului material.

Este necesar de notat faptul, că răpirea mijlocului de transport a fost efectuată la inițiativa fiicei părții vătămate Sârbu Laura, act ce a adus la calificarea acțiunilor lui Corai Daniel pe art.192/1 alin.(2) Cod penal - grup de persoane. În situația când pe faptul accidentului rutier Corai Daniel nu a fost sancționat în modul stabilit, de aceia și prejudiciul material urma de a fi apreciat spre încasare de la ambii participanți la crimă, indiferent de persoana care a condus mijlocul de transport.

În asemenea situație este necesară casarea și încetarea de către instanța de apel a sentinței judecătoreiei Ungheni în latura civilă cu menținerea sentinței referitor la pedeapsa penală și acordarea posibilității prezentării de către reclamat a unor probe legale și nu falsurilor puse la încasarea unei sume atât de mari de la un minor, elev în clasa 9-a de liceu, ca reclamatul pe cauză să-și poată apăra interesele.

3.1 Împotriva sentinței nominalizate a înaintat *apel* partea vătămată Sîrbu Iurie, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită în baza prevederilor art.192/1 alin.(2) lit.a) Cod penal o pedeapsă mai aspră, egal proporțională faptei săvârșite cu instituirea restricțiilor de rigoare.

În motivarea apelului declarat, partea vătămată Sîrbu Iurie a indicat că deși potrivit materialelor cauzei penale se atestă faptul că Corai Daniel se caracterizează din punct de vedere negativ la locul de studiu și în privința lui a mai fost pornită cauză penală, instanța eronat a stabilit că acesta la locul de trai se caracterizează din punct de vedere pozitiv, ținând cont că acesta ultima perioadă a locuit în locuri diferite.

La fel este remarcabil faptul că, deși Corai Daniel în ședința de judecată sceptic sa comportat față de acțiunea civilă, instanța de fond eronat a constatat că acesta a recunoscut vina și sa căit de cele comise, pe când însăși inculpatul nu și-a manifestat căința activă, prin nerecunoașterea integrală a vinovăției, în nici un fel, nu și-a manifestat intențiile de regretare, de a discuta cu partea vătămată de a cere scuze, după comiterea infracțiunii.

Deci dacă analizăm în ansamblu cumulul de probe, acțiunile inculpaților nu numai au fost îndreptate asupra comiterii infracțiunii încriminate, dar acesta nici pe departe nu a încercat să recupereze prejudiciul pe cale amiabilă, să repare răscrucea deteriorată, care este un imbold sfânt ce aparține Primăriei Pîrlita. Corai Daniel și reprezentantul lui de la bun început au încercat să evite răspunderea penală și să lase pe umerii altor persoane repararea bunurilor deteriorate.

La fel, reieșind din comportamentul inculpatului în timpul comiterii infracțiunii și după, care a fost indiferent, instanța eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a institui restricțiile stipulate în acest articol, pentru preîntâmpinarea și curmarea pe viitor unor altor acțiuni ilegale, care sunt specifice caracterului inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018 a fost respins ca nefondat apelul declarat de partea vătămată Sîrbu Iurie, admis

apelul avocatului Bobu Anatolie în numele inculpatului din alte motive, casată sentința parțial, în partea pedepsei și în partea acțiunii civile, și pronunțată o nouă hotărâre prin care lui Corai Daniel recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.192/1 alin.(2) lit.a) Cod penal, prin aplicarea art.70 și 79 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni în penitenciar pentru minori.

În baza art.90 alin.(1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (unu) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, și s-a dispus încasarea de la inculpatul Corai Daniel în beneficiul părții vătămate Sîrbu Iurie 3000 (trei mii) lei ce constituie cheltuielile de asistență juridică, în rest acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor prejudiciului material cauzat să se pronunțe instanța civilă.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului Corai Daniel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.192/1 alin.(2) lit.a) Cod penal și anume „răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire, săvârșită de două persoane”.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Corai Daniel, instanța de apel a constatat că, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 70, 75 și 79 Cod penal, astfel, pedeapsa este individualizată contrar prevederilor legale și în consecință a aplicat inculpatului o măsură de pedeapsă incomensurabilă cu persoana inculpatului, motiv pentru care în partea respectivă a sentinței atacate, se impune de a interveni, în sensul aplicării prevederilor articolului 79 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Corai Daniel, care a comis infracțiunea fiind minor, a ținut cont de prevederile art. art.6, 7, 16, 61, 70 alin.(3), 75, 76, 77, 78-79, 90 Cod penal, art. 364/1 al.(8) Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii săvârșite – care este mai puțin gravă, inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer, a solicitat judecarea cauzei penale pe paza probelor administrate în faza de urmărire penală nu a solicitat administrarea unor noi probe, vârsta fragedă, personalitatea inculpatului, care la momentul comiterii infracțiunii era minor, lipsa antecedentelor penale, se caracterizează pozitiv, conform referatului presentințial de evaluare psihologică a minorului riscul ca inculpatul să fie implicat în acțiuni ilicite poate fi estimat ca fiind mediu.

În aceste împrejurări, instanța de apel a considerat că lui Corai Daniel urmează să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, sub limita minimă prevăzută de normele în baza cărora au fost încadrate acțiunile sale, în coroborare cu art.364/1 Cod de procedură penală, art.70 alin. (3), art.79 alin. (1) Cod penal.

Cu privire la motivele invocate de apelant partea vătămată Sîrbu Iurie ce vizează încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material produs prin infracțiune instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate. Or,

partea civilă nu a anexat careva bonuri de plată sau alte probe întru confirmarea cuantumului prejudiciului material produs prin infracțiune, în asemenea circumstanțe, prima instanță incorect a admis acțiunea civilă în partea recuperării prejudiciului material produs prin infracțiune devreme ce, în speță se constată cazul excepțional când pentru a stabili exact suma despăgubirilor materiale convenite părților civile, ar trebui amânarea judecării cauzei, astfel încât, în conformitate cu prevederile articolului 387 alin.(3) Cod de procedură penală, se impune admiterea, în principiu, a acțiunii civile cu privire la repararea prejudiciului material produs prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Totodată, instanța de apel, soluționând chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare suportate în legătură asistența juridică acordată părții vătămate Sîrbu Iurie în cadrul procesului penal, a considerat că urmează a fi admisă. Or, avocatul Furtuna Dumitru a anexat la materialele cauzei bonul de plată în care se indică că partea vătămată Sîrbu Iurie a achitat serviciile pentru asistența juridică acordată de avocat la faza judecării cauzei - suma de 3000 lei.

Prin urmare, cheltuielile judiciare suportate de partea vătămată în procesul penal, în proporțiile corespunzătoare, urmează a fi încasate de la inculpat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către partea vătămată Sîrbu Iurie și avocatul acestuia Dumitru Fortuna, în care au invocat ca temei de casarea deciziei prevederile art.427 alin.(1) pct.6),10) Cod de procedură penală, solicitînd casarea deciziei, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută în vigoare sentința Judecătoriei Ungheni (sediul Central) din 12 iulie 2018.

În motivarea recursului partea vătămată Sîrbu Iurie a invocat că, conform raportului de defectare-testare auto efectuate de xxxxx din 04.04.2018. s-a stabilit că la automobilul Fiat Ducato, în urma accidentului au fost deteriorate un șir de piese, unele dintre care urmează a fi schimbate, alte reparate. Așa, a fost constatat că urmează a fi schimbate piese în sumă de 15642 lei, materialele de lucru au fost evaluate la prețul de 7061 lei, și serviciile de montare și demontare în sumă de 14480 lei.

În acest sens este critică poziția inculpatului precum că, după fotografiile la exterior automobilul nu a fost grav deteriorat, dat fiind faptul că însăși reieșind din materialele dosarului penal s-a constatat că acesta a derapat de pe traseu și violent a tamponat un gard de metal de la o răscruce, fiind deteriorate un șir de piese de la motor și dedesubtul automobilului, care pe pozele efectuate de Organul de urmărire penală nu au putut fi reflectate.

La fel indică recurentul că, instanța de apel nu a verificat probele anexate la acțiunea civilă, care incontestabil au probat pretențiile înaintate cu o exactitate bine stabilită, iară exagerarea cuantumului. Mai mult, sa probat faptul eschivării intenționate a inculpatului de a participa la examinarea automobilului. Faptul că partea vătămată a vândut automobilul nu servește temei de a constata falsul de probe, ci este o extremă necesitate personală a părții vătămate, pentru activitatea sa zi de zi și întreținerea familiei, pentru care fapt Sîrbu Iurie a fost nevoit să-și procure

în Leasing un alt automobil cu practic aceleași caracteristici, întocmind în acest sens un contract de împrumut cu gajarea automobilului nou procurat, cheltuieli care nu au fost incluse în acțiunea civilă. Solicită menținerea sentinței privind încasarea prejudiciului material cauzat în mărime de 40 633, 00 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000, 00 lei, în total suma de 43 633,00 (patruzeci și trei mii șase sute treizeci și trei, 00) lei.

6. La recursul ordinar declarat de către partea vătămată Sîrbu Iurie, în conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru admisibilitatea recursului, invocând că, instanțele de judecata inferioare, corect au stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just au tras concluzia despre vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192/1 alin.(2) lit. a) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penala, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedura penala-din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor. Totodată, cu referire la examinarea acțiunii civile la caz și neadmiterii integrale a cerințelor formulate, acuzarea e pe poziția recurentului, precum că instanța superioara în procesul examinării cauzei în ordine de apel, a ignorat flagrant prevederile art.art.220,225 Cod de procedura penala și art.1398,1407 Cod de procedura civila.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura civilă și menține în această parte, fără modificări, sentința, pe motiv că apelul a fost greșit admis din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.434 Cod de procedură penală judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Analizând decizia contestată, în raport cu normele relevante, Colegiul penal lărgit, se va expune în limitele celor invocate în recurs, constatând, că soluția instanței de apel în latura civilă este eronată, apelul avocatului Bobu Anatolie în

numele inculpatului Corai Daniel fiind greșit admis, iar hotărârea primei instanțe, în această parte, fiind una legală și întemeiată, bazată pe materialele cauzei, probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești, apreciate, conform prevederilor art.101 Cod procedură penală.

Lecturând textul recursului declarat, se constată că, partea vătămată Sîrbu Iurie pledează asupra casării deciziei în latura civilă cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriei Ungheni (sediul Central) din 12 iulie 2018, prin care acțiunea civilă a fost admisă, fiind dispusă încasarea în mod subsidiar de la Corai Daniel și de la reprezentantul legal al acestuia Corai Silvia, în beneficiul lui Sîrbu Iurie, a prejudiciul material cauzat în mărime de 40 633, 00 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000, 00 lei, în total suma de 43 633,00 (patruzeci și trei mii șase sute treizeci și trei, 00) lei.

Prin urmare, verificând actele cauzei, în raport cu criticele invocate de partea vătămată Sîrbu Iurie, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt întemeiate, iar instanța de apel la judecarea cauzei a admis eroarea de drept expuse în pct.6) din alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, care urmează a fi corectată în procedura de judecarea a recursului ordinar declarat.

Într-un prim aspect, Colegiul penal lărgit ține să sublinieze că prima instanță corect a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Corai Daniel, în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.192¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, cu dispunerea încasării prejudiciului cauzat din contul inculpatului și reprezentantului legal al acestuia în beneficiul părții vătămate, or, din materialele cauzei rezultă cert că partea vătămată a suportat prejudiciul material în mărime de 40 633, 00 lei, care constă din 37183 lei pentru piesele de schimb, costul materialelor de lucru, prețul lucrului (conform expertizei de testare, 1500 lei conform facturii de efectuare a expertizei extrajudiciare, 1950 lei cheltuieli pentru parcare automobilului deteriorat și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000, 00 lei, în total suma de 43 633,00 lei.

Analizând decizia contestată Colegiul penal lărgit constată că, soluția instanței de apel în partea acțiunii civile care a fost admisă parțial doar în partea cheltuielilor de asistență juridică, în rest fiind admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor prejudiciului material cauzat să se pronunțe instanța civilă, este neîntemeiată. Decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care și-a întemeiat soluția, or, din probatoriul cauzei, cu certitudine se constată, că prin infracțiunea săvârșită de inculpat, părții vătămate Sîrbu Iurie i-a fost cauzat prejudiciul material, care este confirmat prin materialele cauzei (f.d.171-194 v.1), inculpatul prin cerere acceptând examinarea cauzei în baza art. 364/1 Cod procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, n-a obiectat împotriva probelor prezentate, ce confirmă, că în rezultatul infracțiunii comise a fost deteriorat automobilul părții vătămate, inculpatul fiind cel care urmează să restituie prejudiciul cauzat, sentința primei instanțe în acest sens fiind una legală și întemeiată, motivarea căreia (pct. 37-47 din sentință) corespunde normelor legale și circumstanțelor cauzei.

Potrivit art. 219 alin.(2) pct. 1), 2) din Codul de procedură penală, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate.

Articolul 220 alin.(3) Cod procedură penală, prescrie că, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

În același context, potrivit art.221 al.(2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

În conformitate cu prevederile art.225 Cod de procedură penală, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competență căreia este cauza penală. La adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere. Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

În conformitate cu art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art.1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art.1407 Codul civil, minorul între 14 și 18 ani răspunde personal pentru prejudiciul cauzat, potrivit regulilor generale. În cazul în care minorul între 14 și 18 ani nu are bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului cauzat, acesta trebuie reparat, integral sau în partea nereparată, de către părinți (adoptatori) sau curator dacă nu demonstrează că prejudiciul s-a produs nu din vina lor. Obligația părinților (adoptatorilor) sau curatorului de a repara prejudiciul cauzat de un minor între 14 și 18 ani încetează în cazul în care autorul prejudiciului a atins majoratul, precum și în cazul cînd, înainte de a fi atins majoratul, acesta dobîndește bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului.

Potrivit materialelor cauzei rezultă, că în rezultatul acțiunii ilicite ale lui Corai Daniel, părții vătămate Sîrbu Iurie i-au fost cauzate prejudicii materiale. Astfel, în urma răpirii mijlocului de transport de către Corai Daniel au fost provocate automobilului deteriorări, în mărime de 40 633, 00 lei, ca urmare a deteriorării automobilului de model Fiat Ducato, care este compusă din: 37 183,00 pentru piese de schimb, costul materialelor de lucru, prețul lucrului; 1500, 00 lei conform facturii de efectuarea expertizei extrajudiciare; 1950, 00 lei cheltuieli suportate pentru

parcarea automobilului deteriorat, și 3000, 00 cheltuieli pentru asistența juridică (f.d.175-195).

Partea vătămată Sîrbu Iurie a fost recunoscut în calitate de parte civilă în cadrul prezentei cauze penale în legătură cu cauzarea prejudiciului material în cuantum de 65 000,00 lei (f.d.61).

În cadrul examinării cauzei penale de către partea vătămată Sîrbu Iurie a fost înaintată acțiune civilă în temeiul art.219 Cod Procedură Penală, solicitând admiterea acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatului Corai Daniel xxxxx și de la reprezentantul legal al acestuia Corai Silvia în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în mărime de 40 633, 00 lei (f.d.171-173).

Dat fiind faptul că, potrivit bonului de plată din 21 mai 2018 partea vătămată Sîrbu Iurie a suportat cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 3000,00 (trei mii) lei (f.d.195), acestea urmează a fi încasate din contul lui Corai Daniel și a reprezentantului legal al acestuia Corai Silvia, în beneficiul lui Sîrbu Iurie.

Prin urmare, instanța de recurs ține să remarce că în cauză sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpatul a comis cu vinovăție o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu, iar între fapta ilicită și prejudiciu există raport de cauzalitate or, conform art.1398 alin.(1) Cod civil cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit legislației civile, persoana lezată într-un drept de-al său are dreptul la repararea integrală a prejudiciului cauzat. Colegiul Penal reține că în procesul penal, acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Colegiul Penal reține că potrivit jurisprudenței CEDO (*Tonchev vs. Bulgaria*, 19.11.2009), în cauza, prin care s-a constatat că prin nesoluționarea acțiunii civile, a fost încălcat art.6 din Convenție, Curtea a considerat că, „... în situația în care sistemul intern permite reclamantilor să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute în art.6.

În ce privește temeiul de casare a deciziei instanței de apel prevăzut la art. 427 alin.1) pct.10) Cod procedură penală și indicat în cererea de recurs nu poate fi reținut or, sub acest aspect recursul nu a fost motivat.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal conchide că, decizia instanței de apel, în partea acțiunii civile care a fost admisă parțial doar în partea cheltuielilor de asistență juridică, în rest fiind admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor prejudiciului material cauzat să se pronunțe instanța civilă este nefondată și urmează a fi casată în această parte cu menținerea, fără modificări a sentinței Judecătoriei Ungheni sediul Central din 12 iulie 2018.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DE C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către partea vătămată Sîrbu Iurie, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018, în latura civilă și menține în această parte, fără modificări, sentința Judecătoriei

Ungheni sediul Central din 12 iulie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Corai Daniel xxxxx*.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 iunie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor